

LIMHAMNS MILJÖFÖRENING

Årsskrift

Ideell opolitisk förening

Innehållsförteckning

Verksamhetsåret 2006.....	3
Kalender 2007.....	5
Styrelsen 2006/2007.....	7
Ekonomi.....	8
Limhamns Miljöförenings bevarandepris 2006.....	9
Stormen Per.....	11
Vandring på Linnégatan med Carl von Linné i tankarna.....	12
En kväll att minnas.....	15
Hammars park.....	19
Rädda träden och miljön.....	21
Kroks mölla.....	23
Limhamns Rökeri.....	24
Hoddorna - dagis på besök.....	24
Konditorier på Limhamn.....	27
Minnesord.....	29

Limhamns miljöförening

c/o Christer Westesson Sarvgränd 2 F, 216 12 Limhamn, tel 040-155393
christer@despammed.com

Hemsida: <http://limhamn.org>

Medlemsavgift: 80 kr Postgiro: 81 15 20-6
Skriv namn och adress på inbetalningskortet!

Denna årsskrift får gärna kopieras, förutsatt att källan anges.

Verksamhetsåret 2006

Styrelsen har under 2006 hållit elva protokollförda sammanträden. Föreningen har nu cirka 376 medlemmar.

Hoddorna vid Strandgatan/Götgatan har renoverats ytterligare av frivilliga inom styrelsen. Den svarta hodda blev tjärad och nya fönster har satts in. Den sedvanliga hoddefesten ägde rum den 13 augusti. Gunnar Sparrholm spelade och sjöng. Vi har ställt hoddorna till förfogande för dagisgrupper och de har även lånats ut till Wesleykyrkan och Lukasgillet. Förhoppningen är att detta skall kunna leda till ett ökat utnyttjande av denna fina tillgång, av detta "landmärke" där Götgatan utmynnar i Strandgatan. De ligger ju vid Malmös mest älskade promenadstråk! Det är dessa hoddor, som är föreningens signatur och logotyp.

Årsmötet ägde rum den 26 april. Det blev ett trevligt årsmöte med över 60 deltagare, där Gunnar Bernstrup kåserade.

Höstmötet den 25 oktober samlade cirka 65 deltagare. Sedan Lars Asklund och Hans Olsson demonstrerat sina planer för cementsilosarna och för Övägens södra sida blev det en livlig debatt. Mötet antog yttrande beträffande dessa planer samt beträffande eventuell utbyggnad av

segelbåtshamnen. Yttrandena har redovisats till Malmös stadsbyggnadskontor. Se vidare redovisning om detta och om mötet i sig på annan plats. Föreningen har avgett yttrande angående planerna för kvarteret Mästerlotsen på Ön.

En anledning till att höstmötet samlade så många deltagare kan ha varit att vi var utförliga i vår kallelse när det gällde att tala om vad mötet skulle handla om. Vi hade vidare spridit flygblad med utförlig information redan från slutet av augusti. Dessa flygblad var som en nyhet placerade i tre nya "brevlådor", med föreningens logotyp på. Brevlådorna var uppsatta på Övägen, vid Limhamns Rökeri och på Strandgatan vid våra hoddor. Information fanns också utlagd på biblioteket.

Föreningen har också följt ärendet med den planerade Gallerian på Järnvägsgatan/Tegnérgatan och överklagat ända upp till regeringsrätten. Trafiken på Limhamn ökar kontinuerligt, vilket delvis beror på ökad utbyggnad av bostäder. Detta medför större trafiktryck på Limhamns centrum. Tegnérgatan är en typisk bostadsgata. Denna smala återvändsgata rymmer inte fler bilar. Dessutom avser man att bygga på 100% av tomten.

Våra brevlådor Foto: Bo Severin

Vi har också sökt påverka politikerna att öppna Utsiktsvägen för trafik till Badplatsen och Campingen, för att minska trafiken genom och bredvid Hammars Park, eftersom det finns en stor lekplats där. I brev till Stadsdelsnämnd och "turistnämnd" har vi i LMF's namn påpekat att informationsskyltarna vid utsikten över kalkbrottet borttagits samt försökt påverka dem att ta ansvar för att Krok's mölla bevaringsskyddas genom att återfå vingarna och blir upplyst om kvällarna.

En av LMFs tidigare ordförande, Gunlög Banck, blev nominerad till Malmö Stad's årliga miljöpris.

Vid höstmötet valdes Bo Severin till ordförande i föreningen.

Ordföranden har för föreningens räkning haft sammanträffanden med fastighetsdirektören Börje Klingberg och planarkitekten Sofia Öre-

berg samt ett längre samtal med finanskommunalrådet Ilmar Reepalu angående byggplaner för Limhamn.

För att öka insikten om vad som gör en ort trivsam har styrelsen studerat arkitekturfilmerna "Staden mellan husen", av Jan Gehl och Lars Mogensen.

Arbetet inom styrelsen har efter höstmötet präglats av olika åsikter angående hemsidan.

Det är enighet inom styrelsen att förnya föreningen och att göra den till en seriös samtalspartner gentemot myndigheterna. Våra medlemsmöten skall vara inriktade på diskussioner medlemmarna emellan om Limhamn, så att styrelsen får ledning för sitt arbete. Traditionen inom styrelsen bör vara en inriktning om en vision framåt.

Styrelsen

Trädgårdsgruppen

Våran trädgårdsgupp ligger för närvarande i träda. Hjälp oss att få verksamheten åter att spira. Vi har ambitionen att åter utse årets trädgård på Limhamn. Kontakta Ywonne Löfberg på e-mail ywonne.lofberg@telia.com eller telefon 16 06 34 om du är intresserad att medverka.

Hantverksgården Limhamn

**För bröllop, högtidsfester, klubbssammankomster
från 20 till 130 personer.**

Vi har gott om förslag till meny.

Låt oss talas vid - vi kommer säkert överens!

Järnvägsgatan 51, Limhamn. Tel. 040-15 09 33

Kalender 2007

- Årsmöte:** Torsdag 10 maj kl 19.00 på Tegnérskolan.
Anders Rubin: Byggplaner för Limhamn - hot eller möjlighet
Utdelande av Bevaringspriset 2007.
Sedvanliga årsmötesförhandlingar, se separat kallelse.
- Stadsvandring:** Söndagen den 10 juni kl 13.00.
Måndagen den 11 juni kl 18.00.
Samling vid Medborgarkontoret, Apoteksgatan 7.
Limhamnskännaren, konstnären Sune Rudnert leder
vandringen, som tar cirka 1,5 timme, i Gamla Limhamn.
Pris: 40 kr per person.
Föranmälan senast den 9 juni till Medborgarkontoret
telefon 040-346300.
Högst 25 personer kan delta per vandring. Vid mindre
än 6 personer inställs vandringen.
- Hoddefest:** Söndagen den 2 september kl 15.00.
Öppna hoddor (korsningen Strandgatan/Götgatan).
Lotteri, gemytlig träff med musik av Gunnar Sparrholm.
Kaffe serveras till självkostnadspris.
- Höstmöte:** Onsdagen den 24 oktober, kl 19.00 på Tegnérskolan.
Tema ännu ej planerat. Separat kallelse sänds till alla
medlemmar. Du är väl medlem?

**FÖR GOD
S Y N V Å R D
O C H P E R S O N L I G
S E R V I C E**

GLASÖGONTJÄNST

Leg. Optiker Arne Andersson
Järnvägsgatan 43, Tel 040-15 39 49

Visst kan du må bättre!

Hos mig kan du få:

Klassisk muskelmassage

Homeopati

Biopati

Akupunktur

Jag har även försäljning av kosttillskott
samt Marja Entrich hudvårdsprodukter

Dipl. Massör, Biopat, Homeopat, Akupunktör

Elisabeth Pelinder
Östänväg 69, 216 19 Limhamn
Telefon: 040-16 02 92

Styrelsen 2006/2007

Ordinarie ledamöter:

Bo Severin, ordf	Sarvgränd 4, 216 12 Limhamn	158070
Birgitta Mörnstan, kassör	V Kalkbrottsgränd 43, 216 11 Limhamn	163949
Christer Westesson, sekr	Sarvgränd 2F, 216 12 Limhamn	155393
Tina Mörnstan	Sannagatan 15, 216 17 Limhamn	162628
Ywonne Löfberg	Idrottsgatan 48, 216 16 Limhamn	160634
Carl Henrik Hagéus	Caritasgatan 1, 216 18 Limhamn	159391

Suppleanter:

Yvonne Eliasson	Caritasgatan 11, 216 18 Limhamn	162652
Jan Engsmar	Grönalundsgatan 32 C, 216 16 Limhamn	150076

Adjungerade ledamöter:

Berit Carlsson	V Bernadottesg 30, 216 12 Limhamn	155685
Carl-Henrik Juhlin	Ö Bernadottesg. 39B, 216 16 Limhamn	151007

Revisorer:

Eva Eriksson	Skånegatan 2 M, 216 11 Limhamn	0735-946787
--------------	--------------------------------	-------------

Revisorssuppleanter:

Bo Rydfelt	Älggatan 18 B, 216 13 Limhamn	153378
Lars-Erik Jönsson*	Roslins väg 18 E, 217 55 Limhamn	916414

*avsade sig efter årsmötet

Valberedning:

Berit Linse, ordf	Stamhemsvägen 3, 216 21 Malmö	161107
Sune Rudnert	Baldringegatan 111, 216 22 Limhamn	160755
Gunnar Sparrholm	Byskiftesgatan 44, 216 23 Hyllieby	136667

Gunnel Esser Suppl	Linnegatan 67A, 216 15 Limhamn	163163
--------------------	--------------------------------	--------

Hedersmedlemmar: *Carl Henrik Juhlin, Christina Ringsberg, Gunlög Banck, Olle Bunte, Sten Runerheim, Karin Wahlkvist samt Berit Linse.*

Ekonomi

Balansräkning 2006-01-01

Tillgångar

Kassa	365,50
Föreningssparbanken	3 366,58
Postgirobehållning	56 498,70

	60 779,28

Skulder och eget kapital

Eget kapital	60 779,28

	60 779,28

Resultaträkning 2006

Kostnader

Trycksaker	22 219,00
Porto/PG avgifter	3 708,50
Gåvor	2 365,00
Möteskostnader mm	1 705,00
Försäkring	1 849,00
Hoddor	1 363,00
Övrigt	160,00

	33 369,50

Intäkter

Medlemsavgifter	22 480,00
Annonser	14 250,00
Försäljning	1 080,00
Gåvor	4 140,00
Övrigt	2 544,00

	44 494,00

Årets resultat	11 124,50

Balansräkning 2006-12-31

Tillgångar

Kassa	365,50
Bank	3 366,58
Postgirobehållning	65 627,70
Fodran skattemyndigheten	2 544,00

	71 903,78

Skulder och eget kapital

Eget kapital	60 779,28
Årets resultat	11 124,50

	71 903,78

Revisionsberättelse

Vi har granskat föreningens räkenskaper, tagit del av protokoll och övriga handlingar av betydelse för föreningens ekonomi och förvaltning och vidtagit de granskningsåtgärder som vi har ansett erforderliga för verksamhetsåret 2006-01-01 – 2006-12-31.

Revisionen har inte givit anledning till anmärkning beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, föreningens bokföring eller inventering av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av dess ange-lägenheter.

Vi tillstyrker att årsmötet fastställer resultat- och balansräkning samt beviljar styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2006-01-01 – 2006-12-31.

Limhamn i februari 2007

Eva Eriksson

Bo Rydfelt

Limhamns Miljöförenings bevarandepris 2006

Hoddorna vid fiskehamnarna

Foto: Jan Engsmar

Hoddorna vid fiskehamnarna tilldelas Limhamns Miljöförenings Bevaringspris för år 2006 med motiveringen att de bildar en enhetlig miljö, vilken förknippar Limhamns historia som viktigt fiskeläge.

Hoddorna vid fiskehamnarna som företeelse tilldelas 2006 års bevaringspris. Det är ingen speciell hoddå, som får priset utan hela gruppen premieras. De har en speciell charm och fiskarna har förmodligen själva byggt hoddorna och sedan också fortsatt att bygga till och ändra efter eget gottfinnande, utan några riktlinjer för materialval, fönstertyper eller färger som bör användas. Eftersom det inte finns någon framträdande hoddå, som vi kan ge priset före en annan, har vi valt att ge hela miljön årets bevaringspris. Hela den gamla miljön med breplatser, små stigar och präng har bevarats i stort sett i sin ursprungliga form. Nybyggda hoddor finns också. De följer inte den genuina stilen utan är byggda för att tillgodose mera modern fiskehantering och är därmed ändamålsenliga.

Dock kan sägas att det bågvalvda taket är en typisk detalj på de äldsta hoddorna i fiskehamnarna i Limhamn.

Denna totalmiljö är beroende av att hoddorna hålls i stånd, bevaras och underhålls. Många

hoddor har reparerats på ett opretentiöst och enkelt sätt. Så har det alltid varit och vi ser fram mot att miljön bevaras och inte uppförande av hyreshus, kontorshus eller annan ny rationell bebyggelse får placeras i närheten och därmed störande den genuina fiskehamnsmiljön.

Ordet hoddå, (borde stavas huddå) härstammar sannolikt från tyskans hut=hatt och med betydelsen torftigt skydd, liksom hud och hyddå. Hoddorna byggdes för att ge fiskarna ett enkelt skydd för sig själva och sina redskap.

I år har barkuset renoverats på ett förtjänsfullt sätt och används som samlingslokal för fiskarna. Därför kan det kännas rätt att ge priset till denna yrkesgrupp, som använder hoddorna. Dock bör betonas att det inte är det renoverade barkuset som får priset utan hoddorna och miljön.

I Bevaringsgruppen ingår stadsantikvarie Anders Reisnert, arkitekterna Hans Olsson, Lena Grimshorn och sammankallande Sune Rudnert. Adjungerad är arkitekt Johanna Tjernström Högberg.

För bevaringsgruppen i
Limhamns Miljöförening

Sune Rudnert

LIMHAMNS

*Specialister i
allmänmedicin*

LÄKARGRUPP

*Mottagning Måsen
Växel 040-36 27 00*

Dr Ulf Håkansson

Dr Ingvar Blom

Dr Christer Borg

Dr Åsa Frithiof Esser

Dr Anders Hassbring

Dr Elna H Lindvall

Dr Christina Svegerud Gyllvin

Dr Eva Öden Silver

Dr Lisbeth Kilemark Sämfors

*Mottagning Tärnan
Växel 040-36 26 00*

Dr Urban Bayard

Dr Marieta Valdman

Dr Christer Dahlqvist

Dr Ian Eilenberg

Dr Gunilla Malm

Dr Karin Lunnemark

Dr Paul Roupé

Dr Marianne Zöllner-Nielsen

Öppettider

Måndag-Torsdag 07.30-17.00, fredag 07.30-16.00.

*Tidsbeställning per telefon (se ovan),
måndag-fredag från kl. 07.30.*

Limhamns Läkargrupp

Järnvägsgatan 56, 216 16 Limhamn.

Filial: Bunkeflo, Sadelmakarbyn 5

Stormen Per

Gatukontoret hade precis rensat upp och gjort vår Kås så fin och vem minns inte vår fina sandstrand på Sibbarp som vi njöt av i somras. Men höstens stormar har drabbat oss hårt. Vårn Kås innehåller numera den finaste sand.

Kåsen Foto: Jan Engsmar

Däremot har den fina Sibbarpsstrandens fina sand helt försvunnit. Vi som njöt så i somras.

Sibbarps före detta sandstrand Foto: Jan Engsmar

Vandring på Linnégatan med Carl von Linné i tankarna

Vår promenad börjar vid Stjärnplan på knastrande grustrottoarer, kantade av häckar, murar och plank, som förhindrar insyn i de gamla villatradgårdarna. Mitt i gatan tronar rader av vasstält, rosenplantornas beskyddare. De behövs i vintertid.

En rondell.
Linnégatan svänger och ändrar karaktär, blir affärsstråk.
En blick går till den lilla kullen intill, där överdådiga blomarrangemang gläder alla som går förbi.
Även nu i januari.
Snart visar Folkets hus upp sin strama fasad, medan Linneskolan mitt emot döljer sin 100-åriga bakom en låg, sentida byggnad, så att man inte kan se den trädplanterade skolgården, dit våren kommer allra först.

Plötsligt efter ännu en rondell har vi hela Linnégatan framför oss. Ser hur den sluttar ner mot Sundets glittrande vatten. Njuter en stund av anblicken. Limhamn, oslagbar!

Betraktar en stund den långa byggnaden till höger.
Så märkligt.
Röda pelare, klädda med spansk peppar.
Plakat efter plakat med samma motiv.
Carl von Linne, miljövänner, hade nog föredragit äpplen, men nu är det en annan tid.

Trafiken på Linnégatan är tät, alltför tät.
Cyklister vinglar lite ängsligt
mellan parkerade bilar och bilköer
Alla verkar ha bråttom idag,
men vi går lugnt vidare
längs rader av butiker
och korsar järnvägsspåren,
som drar ett snitt
genom gamla Limhamn.

Så med ens
vidgas himlavalvet över oss.
Det blir ljusst och tyst.
Limhamnstorget breder ut sig.
Träd, väl utvalda, vattenspel, lekytor,
bänkar, allt är förberett för den,
som vill stanna en stund.

Men vi fortsätter och möter då ett
mäktigt bostadsbygge i svart och vitt,
generösa balkonger
modern arkitektur,
bakom de gamla, hamlade träden.

Och nu, Blomsterkungen,
kunde du kanske fått se
Limhamnskungen, R.F. Berg,
mitt i solljuset, där din gata slutar.
Men ännu vakar han
på den höga sockeln
över sina gamla domäner
ibland träden ett stycke längre bort,
och vår vandring slutar i björksiluett
och solnedgång i havet.

Promenad i januari 2007 nedtecknad av
Yvonne Eliasson

Foto: Jan Engsmar

STRANDGATAN 50
216 12 MALMÖ
Tel:040-16 20 30
Fax:040-16 13 17

www.strandhotell.se

Hotellet har:

- Frukostbuffé
- Egen fri parkering
- Alltid lägsta pris

Rummen har:

- Bad & toalett
- Radio, TV med 10 kanaler
- Minibar
- Sundsutsikt (inte alla)

Utänför entrén finns:

- Busshållplats, brevåda tömn. 17.15
- Damfrisering
- Öppettid 9-21 - Kiosk - gatukök
- Bra restaurang med vänliga priser
- Motions- & promenadstråk

Nära till -

- högst 10 min gångavstånd:
- 200 meter till buss som går till Svågertorp, tågstationen till Kastrup och Köpenhamn.
- Segelbåtshamn med bra restaurang, fiskehamn & rökeri
- Badstrand med kallbadhus med vedeldad bastu året runt
- Post och systembolag
- 100-tals affärer

10 minuter med bil:

- Mässområde
- Malmö central, centrum

**Bästa läge - naturskönt 100 meter till havet
 men ändå centralt - nära till allt!**

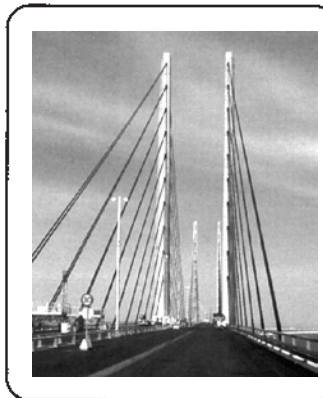
**Och det bästa: Alltid lägsta pris i Malmö!
 Och då finns ändå allt: frukostbuffé, bad,
 TV med 10 kanaler, radio, fri parkering m.m.**

Buss **Välkomna till ÖRESUNDHOTELLET**

Enkelrum: 548:-
Dubbelrum: 748:-
Familjesvit: 898:-

med 2 rum 4-5 pers

BOKA NU! 040-162030

**ELLER FAXA:
 040-16 13 17**

En kväll att minnas

Höstmöte, höstmörker, 12 grader varmt denna märkliga höst.

Tegnérskolans fönster lyser inbjudande. Därinne har frukt och ost dukats fram. Rödvin och cider hålls upp. I rummet bredvid står stolar i täta rader. Ska de räcka till? Lokalen är inte så stor, men trängsel skapar nog bara trivsel en kväll som denna. Visst är det så?

Fullspikat, innan klockan är sju. Varm stämning efter förtäring och småprat. Förväntan ligger i luften. Ö-vägens framtid vill alla gärna veta mera om.

Så presenteras kvällens talare. Två Malmöarkitekter, Lars Asklund och Hans Larsson, Båda engagerade, vältalande, fulla av idéer. Kvällen är deras.

Lars börjar med ett ursäktande leende. Sydsidan av Övägen, den som han lagt ner så mycket tid, kraft och inspiration på, är kanske bara en dröm än så länge. Stadsbyggnadskontoret visar svalt intresse. Märkligt, kan man tycka, när möjligheterna är enorma, Dragörkajen är nog stans finaste tomt, har allt man kan begära och vore en fantastisk mötesplats för

Bo Severin avtackar Yssa Mörnstam och Hans-Åke Arenklo Foto: Tina Mörnstam

Först ett föreningsärende. Val av ordförande i LMF fram till årsmötet. Bo Severin väljs enhälligt. Hans första uppgift under kvällen blir att avtacka två avgående styrelsemedlemmar, Hans-Åke Arenklo, kassör i föreningen under 20 år och Yssa Mörnstam, eldsjälens, som inspirerat till trädgårdspris och växtbyttardagar. Är det olivträd i de vackra krukorna, som Bo överlämnar? Perenna plantor i alla fall, som säkert varar länge i dessa naturvänners vård.

alla, limhamnare, gästande båtfolk, flanörer. Den kan erbjuda allt- vattenspeglingar, kaféer, restauranger, affärer, hantverk, båtliv. Tanken svindlar.

Och så berättar Lars vidare om idéerna han burit på så länge. En del är välkända av publiken efter artiklar i Sydsvenskan, men vilken skillnad det är, att få planerna presenterade av arkitekten själv! Hans glädje och entusiasm

Linnégatan 20, Tel: 040-15 02 52

Högerudsgatan 21, Limhamn

Ekonomigatan 2
Box 301 10, 200 61 LIMHAMN
Tel vxl 36 90 60
Fax 36 90 61

www.revisor.eu / info@revisor.eu

A member of MGI, a worldwide association of independent auditing, accounting and consulting firms.

smittar av sig, och efter hans framförande är de flesta, åhörarna villiga att “köpa hela paketet”.

Vilket lyft det kunde bli för den nu så ödsliga kajen! Krog med hamnutsikt, smäckra hus längs Övägen, villor med varierat utseende (olika arkitekters verk), som “sticker ut, är lite tuffa och ger glädje”, som Lars uttrycker det. Och som pendang till det spännande kroghuset närmast Ön ett höghus på kanske tolv våningar, Spiran kallad, som ger en spännande siluett och blir en fin kontrast till silosarna på andra sidan vägen.

Hägring eller verklighet? Det får framtiden utvisa.

Ritning: Vy över Lars Askunds förslag, med de befintliga Silos i bakgrunden

Hans Olsson börjar sin presentation av bebyggelsen på Övägens norrsida med att visa, att det förr fanns en kajficka bakom silosarna. Den skulle man kunna återställa, skapa en småbåtshamn och därigenom ge vattenblänk åt den tilltänkta bebyggelsen. För när Citytunneln är färdig, och cementupplaget kan flytta till Norra hamnen, börjar förvandlingsarbetet av silosarna. De ska även i framtiden vara en påminnelse om Limhamns storhetstid, cementeran, men de ska nu få en ny funktion.

De fyra silosarna med 12 m i diameter kan kopplas ihop 2 och 2 och runt dem görs glasrum. Som Babylons hängande trädgårdar, kanske. Det skapar ljus, luft, skönhet.

De tre större silosarna, 16 m i diameter, kan inredas efter personliga önskemål och får också glasinramning.

Ritning: Hans Larsson förslag på förändring av silosarna

Den kraftiga silon, 21m i diameter, kan inrymma utställningshall och kontor och högst upp krönas av en glaskupol, som ger ljus åt alla våningarna. Den ska lysa som en stjärna om natten!

Ja, Hans framställning, som naturligtvis är mycket mera detaljerad än vad som här kan beskrivas, får åhörarna att drömma om en ljus framtid för Övägen.

Så följer en frågestund.

Vem vill bo i en silo hela livet?

Inte alla. Men det här kommer att bli aldeles speciellt, för att inte säga unikt.

Varför har förslagen mött sådant motstånd?

Det är oförklarligt egentligen. Men NCC kommer att äga marken norr om vägen och har egna arkitekter. Och för övrigt är det pengar, som styr besluten.

Spiran blir med sin höjd en stor kontrast till de små, genuina hoddorna. Kanske för stor?

Spiran ger karaktär, är en vacker byggnad. Den behövs för att ge liv och ljus och spänning.

Blir det ännu blåsigare? Har man studerat vindförhållandena?

Glasburarna runt silosarna dämpar vinden, och många nya träd kommer att planteras.

Frågorna är många. Svaren tydliga och en positiv nybyggaranda sprider sig i församlingen.

Lars och Hans avtackas med Limhamnsboken och långa applåder.

– Utbyggnad av småbåtshamnen, vad tänker föreningsmedlemmarna om den? undrar Bo Severin.

Och svaret är enhälligt.

– Ingen utbyggnad alls i nuläget.

Ämnet stadskunskap. Vem vill delta i en kurs, baserad på Jane Jacobs bok “Den amerikanska storstadens liv och förfall”. Bo undrar och skickar runt en intresselista.

Så är höstmötet slut.

Utanför det gamla skolhuset väntar mörker, tystnad, en praktfull stjärnhimmel.

Och en cykel att trampa hem på!

Yvonne Eliasson

Din lampaffär på Limhamn erbjuder Er allt inom belysning. Vi har ett brett sortiment av glödlampor, lysrör, lampskärmar och lampor från ledande tillverkare i Europa.

FOSSUMS EL & ELINSTALLATIONER

Järnvägsgatan 47, Limhamn
Tel / Fax: 040-15 23 13

Vardagar 9³⁰ - 18⁰⁰, Lördag 10 - 14
Linnégatan 45, Limhamn • Tel: 040-16 14 10

Dr.Hauschka
Skin Care

L'OCCITANE
EN PROVENCE

 WELEDA

Hammars park

Hammars park kom till i slutet på 1800-talet genom initiativ av ordförande i AB Förenade Kalkbrotten, Carl Anders Hammar. Företaget hade ett område som inte brukades och föreslog att skulle planteras om till park.

På området fanns trädbevuxna hålor, som var rester från tidigare kalkbrytning. I det minsta hålet anlades en damm som fick vatten från kalkbrottet genom ett grävt dike. Dammen försågs sedan med karp och gulfisk. Vintertid när dammen frös till is sågades isen upp till förvaring i ett ishus för senare användning i dåtidens kylskåp.

Stängd för obehöriga

Den planterade parken på elva och en halv hektar, förseddes med staket som stängde den ute för obehöriga. En gång om året öppnades den för söndagsskolebarn.

August Rabe, direktören vid Skånska Cement AB, byggde 1898 Villa Krokehus i sydöstra delen av parken. Villan övertogs 1905 först av Carl Johan Malmros och sedan 1908 av ingenjör Carl Gustaf Reinhold Zickerman,

som ofta anordnade fester i parken för att få in medel till Röda Korset.

Malmö parkavdelning övertog parken 1939 och utförde vissa gallringar samt avlägsnade staketet. Parken blev då äntligen öppen för allmänheten.

Livgivande vatten

I början av 1970-talet fylldes dammen igen och ytorna besåddes med gräs. Diket som löpte utmed den södra sidan, leddes in i parken i slutet av 90-talet, för att ge ett mer livgivande vatten.

På senare tid har lökplanteringarna utökats betydligt.

Källa:<http://www.malmo.se/parkerstrander>

Tyvär så har almsjukan även drabbat Hammars park. Flera almar har fälts. Någon återplantering är inte aktuell för närvarande. Rensning av buskage sker efter å-rännan.

Ywonne Löfberg

Välkommen till

TUWANN

BLOMSTERDESIGN

Järnvägsgatan 45, Limhamn, 040-15 08 29

Rädda träden och miljön

Träd vid kalkbrottet. Foto: Jan Engsmar

De renar vår Limhamnsluft från stoft och ger oss syre. De är symbolen för själva livet. Kan ni tänka er en stad utan ett enda träd?

Alla har vi vårt eget sätt att förhålla oss till dessa livgivare, men en liten tjuren Ferdinand bor nog inom oss alla.

Men nu hotas beståndet. Almarna är värst drabbade. När almsjukan kom till Sverige på 1980-talet fanns 33 000 registrerade almar i Malmö. Efter vinterns och vårens fällningar återstår 8 150.

Planterade träd har en rätt kort historia i kommunen. Den bördiga jorden användes helst till att odla på.

Det äldsta trädbeståndet i Limhamn är från 1880-talet och finns/fanns på Limhamns gamla kyrkogård. Resliga almar, som angripits och fällts efter hand. I Hammars park växer en mäktigt platan och några svarttallar från samma tid.

Norra Rönneholmsparken och en skogsdunge vid Katrinetorps gård är de ställen i Malmö som haft ett kontinuerligt trädbestånd i över 350 år.

Platserna med de riktigt gamla fullvuxna träden är ytterst begränsade och utgör försvinnande få promillen av Malmös landyta.

För några år sedan fanns i Malmö 385 så kallade jätteträd, de med en diameter på minst en meter. Många var almar och har sågats ner. Totalt kommer 40 procent av de gamla bjäsarna att tas bort på grund av sjukdom.

Flera har genom åren insett konsekvenserna av den framtvungade skövlingen och velat göra något åt gapande hål på trottoarer, kalhuggna alléer, promenadstråk och parkområden.

2005 upprättade kommunen ”Trädplan för Malmö”. Den anses allmänt vara ett ambitiöst och konstruktivt program för att hjälpligt rädda stan ur trädskrisen. Nu är den bara ett styrmedel så vi får väl se hur verkligheten blir.

Vårda, återplantera och utveckla, är grundtemat i policyn som konkretiseras i åtta punkter:

1. Att bevara betydelsefulla träd och trädmiljöer.
2. Öka trädens vitalitet.
3. Återskapa förlorade trädmiljöer.
4. Kompensera för alla träd som går förlorade.
5. Öka mängden träd.
6. Öka variationen av karaktäristiska trädmiljöer.
7. Förstärka och berika Malmö som arboretum.
8. Öka kunskapen om och intresset för träd hos Malmös boende och besökare.

Kommunen har för varje punkt utarbetat ett antal strategier. För den avgörande återplantningen finns bland annat förslag om att ”rekommendera alla markägare att ersätta varje borttaget/förlorat träd med minst ett nytt träd.”

Kommunen själv klarar uppenbarligen inte av att för egen del uppfylla målsättningen att ”återskapa förlorade trädmiljöer”. Man har inte pengar att plantera nya träd i den takt man faller de gamla.

Jag har under mina hundpromenader dokumenterat ett 60-tal träd som fallits i bara några få Limhamnsvarter. De flesta på privat mark.

Ännu efter två, tre år har ingen återplantering skett.

Bakom polishuset i Limhamn växte två stora vackra valnötsträd plus ett härligt snår av björnbär. Allt detta mejades ner när Lidl etablerade sig där. Vi väntar en återplantering i vår, eller hur?

Träd är vackra. Träd är viktiga för vår trivsel och rekreation. Träd är nödvändiga för vår överlevnad.

Vi kan bidra genom att fram till den 5 juni 2007 sätta in pengar på Johan Campbells trädfond. Pengarna går öronmärkta till Tekniska nämnden och används oavkortat till trädplantering i Malmö.

Så kan vi förstås också sätta våra egna konkreta märken i kampen för en god trädmiljö.

I kommunens plan finns över 500 olika sorters träd och buskträd rekommenderade .

Jag hittar fyra av mina egna planterade träd där; vitt mullbär, svart mullbär, katsura och ullungrönn.

En tanke: Om alla vi i föreningen planterar åtminstone ett träd i vår så blir Limhamn 376 träd rikare, det ni! Om ni inte har egen trädgård så kanske någon i bekantskapskretsen har.

Ywonne Löfberg

För ytterligare information om kommunens trädplan 2005 se www.malmo.se

Träd i Hammars park. Foto: Jan Engsmar

Kroks mölla

Burlövs kommun har sin vindmölla, Krone-
torps holländarmölla, som en välskött och
kvällstid belyst symbol för Arlov som gärna
omedvetet blir kvar i minnet och säger detta
var Arlov jag passerade.

Malmö har möjlighet att få en liknande symbol
genom en med vingar och kvällstid belyst
KROKS MÖLLA. Kroks mölla ligger i den så
kallade Brostaden mellan Hyllie vattentorn och
Svågertorps station, på Bunkeflors högsta topp,
väl synlig i det skånska slättlandskapet. Möllan
kan ge våra besökare en inblick i den skånska
kulturhistorien. Tyvärr saknar möllan vingar
vilket ger besökarna en felaktig bild av vårt sätt
att värna om våra kulturhistoriska skatter.

KROKS STUBBAMÖLLA ”stolpamölla”
det innebär att hela möllehuset med hjälp av
en kraftig ekbjälke i möllans mitt bär upp
hela kvarnen, den vrids runt denna bjälke mot
vindriktningen.

Stubbamöllan är en äldre konstruktion än
”holländaren” där endast hatten med vingfästet
vrids mot vinden, stubbamöllans historia går
långt tillbaka i tiden. Den tidigaste uppgiften
om möllor i Bunkeflo.

Den nuvarande möllan uppfördes 1826 av
häradshövding Jeppe Holst på Foseborgs
gård. År 1934 installerades ett nytt kvarnverk
med ett par malstenar samt sädeskross. 1950
lades driften ned. 1954 såldes möllan och
möllebostaden till Ture Larsson, vars två
söner Karl-Gustav och Lave Larsson, bodde
stadigvarande i Möllehuset, till mars månad
2001, de har nu sålt möllan och möllehusen,
och ny ägare har tillträtt.

På 50-talet togs vingarna bort eftersom de
var ruttna. Det fina kvarnverket finns kvar
och med nya vingar kan möllan åter fungera.
Kvarnen är i övrigt i mycket gott skick in och
utvändigt. Om bara pengar kunnat skaffas fram
”dom finns” skulle Malmö åter kunna få en

fungerande vindmölla och en kulturhistorisk
byggnad synlig långt ut över Malmös slätt-
landskap som skulle välkomna våra utländska
gäster till Sverige. En vindmölla utan vingar
ger dålig reklam för Malmö stad och den så
kallade BROSTADEN.

Visserligen är möllan privatägd, men med stor
glädje skulle de nya och gamla ägarna se fram
emot att deras mölla utrustades med vingar och
ett avtal träffades med Malmö stad om möllans
fortlevnad till efterkommande generationer
och att den försågs med Q-märkning eller fick
byggnadsminnesskydd hos Länsstyrelsen i
Skåne regionen.

Enligt Stadsantikvarie, Anders Reisnert har
bönderna i Bunkeflo, för flera år sedan samlat
ihop medel för upprustning av möllan. Denna
fond har tills idag stigit till 320 000 kronor
genom god penningplacering och finns nu

tillgänglig för renovering av möllan där bland annat. vingbyte ingår, använd denna fond till vad den är avsedd för. 1962 renoverades möllan och 1992 lades nytt tak på.

Möllan är inte K-märkt. Vad vet man om hur den så kallade, Brostadens betong-politiker betar sig? Spåren förskräcker.

Även på Limhamn har väderkvarnar använts: Pråmvarvets torrdocka pumpades läns med väderkraft, ersattes senare med elmotorer. Annebergs kalkbrott (nuvarande Limhamns kalkbrott) avvattnades med hjälp av en pumpmölla, den var belägen vid nuvarande Hammars park.

Tillsammans med kyrkorna utgör väderkvarnarna de mest prominenta av människan åstadkomna inslagen i landskapsbilden runt Malmö och de har alltid fångslat folks fantasi. De få som är kvar bör därför bevaras och om så behövs, återställas till sitt ursprungliga skick. I den moderna urbana miljön som allt mer breder ut sig omkring dem utgör ett konkret bevis på

att vi bara för 100 år sedan levde på ett helt annat sätt än i dag. Att mitt i den brusande stadstrafiken, villaförorten och höghusmiljön plötsligt få se en gammal stubbamölla eller holländare resa sig i all sin stilla värdighet manar till eftertanke och påminner om att det finns ett annat sätt att leva än dagens jäktande, materialistiska livsstil.

Många har en spännande och dramatisk historia som hittills inte dokumenterats, men som ibland fortlevt i den muntliga traditionen. De kvarvarande och de försvunna möllornas historia bör därför kartläggas och resultatet redovisas i en bok om nuvarande Malmö stads möllor. Kanske kan denna text som tagits ur "VIND – och VATTENMÖLLOR INOM MALMÖ. FÖRR och NU " av Owe Hansson, Limhamn ge en stimulans till att en sådan bok kommer tillstånd och att restaureringen av Kroks stubbamölla fullföljs.

Christer Westesson

Total EL AB

DIN TOTALA EL-SERVICE LEVERANTÖR

040-6115910

VÄLKOMNA TILL VÅR ELBUTIK OCH UTSTÄLLNING
PÅ NOBELVÄGEN 101

Tel 040-611 59 10
Fax 040-611 31 31
e-mail info@totalel.se

www.totalel.se

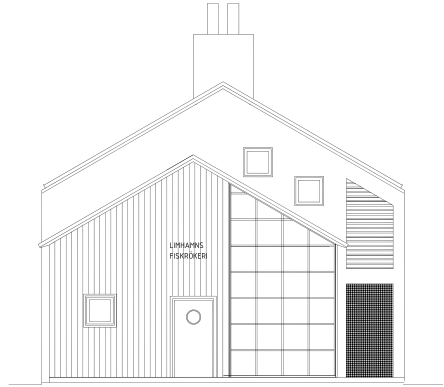
SERVICE*ROT
INSTALLATIONER
BYGG*INDUSTRI
FASTIGHETER
HUSHÅLL
BELYSNING
VÄRME*KYLA
PORTELEFONER
TELE*TV*DATA
EL-LÅS*LARM

Medlem av

Limhamns Rökeri

Limhamns Rökeri har fått nya ägare. Lars och Wivianne Andersson som i många år gjort en stor insats med sitt arbete och särskilt med att sprida gemenskapens glada stämning i Södra fiskehamnen, de har överlåtit verksamheten till Fredrik och Stefan Håkansson med Fiskboden i Lomma. De bygger nu helt nytt, se skiss. Moderniseringen innebär bl a en ny rökugn, som bara kommer att släppa ut en fjärdedel så mycket rökgaser, som den gamla. Vi önskar dem lycka till.

Bo Severin Ritning: Fasad mot nordost

Hoddorna - dagis på besök

“Gunnar hottar med dagisbarn”. Foto: Bo Severin

Dagisgrupperna har varit vid hoddorna i år den 12 och 13 mars. De var glada för denna möjlighet. Gunnar spelade dragspel för barnen, vilket var mycket populärt.

Bo Severin

Limhamns Fiskrökeri

FÄRSK FISK • RÖKT FISK
EGNA SILLINLÄGGNINGAR

*Prova våra goda Sill-,
Lax-, och Ålburgare!
Välkomna!*

ÖPPET: Tisdag-fredag 10-18, Lördag 10-15, Söndag 11-15.
Södra Fiskehamnen, Limhamn, Tel: 040-15 24 70

BAD - VÄRME - VATTEN

Kom till oss när du behöver kvalitetsprodukter och professionella råd inom VVS.

Vi är experter på bad och energi, och du får installation och service till fast pris.

Välkommen till vår butik och vår badrumsutställning!

Auktoriserad VVS-installatör

VVS-garanti, Trygghetsförsäkring.

Comfort i Limhamn

Linnégatan 36, 216 14 Limhamn
Tel: 040-16 24 24. Fax: 040-16 24 56

Öppet: Vard 9-18, lörd 9.30-13.30.

**FÖRETAGET SOM GARANTERAR DIG
ETT HANTVERK PÅ
HÖGSTA NIVÅ**

FÖR SMÅ OCH STORA KUNDER

Tel 040-16 31 71. Mobil 070-778 21 52

Prångaregatan 5, Limhamn

Järnvägsgatan 52, 216 14 Limhamn

Tel: 040-15 19 71

www.limhamns-sjukgymnastik.se

Lena Rexman Dahlqvist

Leg. sjukgymnast/Akupunktör/Ergonom

Behandling efter tidsbeställning per telefon

Försäljning av Tempur
madrasser och kuddar

Konditorier på Limhamn

*Bilden visar
Matilda Mårtenssons
Conditori vid
sekelskiftet*

I Malmö har som mest funnits 165 konditorier och på Limhamn 12 stycken som var igång samtidigt. Detta var på 1960 talet. Följande 27 har under årens lopp funnits på Limhamn:

- Algot Larson Café, Järnvägsgatan 5
- Amarant, Linnégatan 36
- Anna Nilssons Hembageri, Östra Bernadottesgatan 53
- Annerfeldts, Hyllie Kyrkoväg 82
- Annerfeldts filial, Sveagatan 79
- Australia, Strandgatan 30
- Berga Konditori, Hyllie Kyrkoväg 55 nu Mias mysiga café
- Björks, Linnégatan 72
- Café Mäster Hans, Idrottsgatan 26 (från 1990). Här låg tidigare Maria´s Baffé
- Europa Konditori, Järnvägsgatan 41
- Folkets Hus Konditori, Linnégatan 61
- Folke Lundströms Cafe/Conditori och Ångbageri på Gamla Gatan 19
- Fridéns, Älggatan 19
- Grand Café, Linnégatan 25, nu Restaurang Cutty Sark
- Kanapé, Stora Backegatan 19
- Konditori Manecke fanns i höghuset, Strandgatan 51, innan där blev restaurang.
- Konditori Konrad Johansson på Sveagatan 56 eller 58
- Lieto Short Stop, Järnvägsgatan 38

- Limhamns café och smörgåsbutik, Järnvägsgatan 30
- Lindströms, Geijersgatan 55 (1946-1977) Som Jazzkafé 1946-1967)
- Matilda Mårtenssons Hembageri och Conditori, Öresundsgatan 17, gatuadressen senare omdöpt till Limhamnsvägen 124, och därefter till Prångaregränd.
- Mårtenssons Eftr., Linnégatan 20 (1945-1957)
- Mårtenssons Eftr. filial, Järnvägsgatan 74 (1952-?)
- Dan´s Konditori, Linnégatan 20 (1957-1987) nu Limhamns Kakbod & Café
- Sjunnes Konditori, Järnvägsgatan 47
- Zettervalls Konditori, Järnvägsgatan 28

Dessutom har det funnits café på både Konsum och på Malmborgs samt ett Spettkaksbageri på Sveagatan 10 (1917-1966).

Limhamnsbakelse = En skorpa (helst råg) med smör på!

Denna sammanfattning bygger på en artikel i Limhamnstidningen nr 1 mars 2006 av Roland Öhrstrand om Konditorier i Malmö och på Limhamn. Kompletteringar har gjorts av bl.a. Jan Engsmar.

Christer Westesson

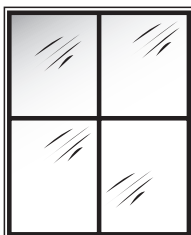

Södra Fiskehamnen, 216 12 LIMHAMN
Tel: 040-15 06 73, Fax: 040-15 06 59
ÖPPETTIDER: Vardagar 10-18, Lördagar 10-13

GLASMÄSTERIARBETEN

- Reparationer
- Butiksfönster
- Isolerglas
- Specialglas m.m.

**Allt
i
Glas**

För personlig service kontakta
Peter Magnusson
0708-15 67 41,
040-15 67 50

Prångaregatan 5, Limhamn

E-mail: alltiglas@telia.com

Minnesord

Yssa Mörnstam

I början av december 2006 avled Yssa Mörnstam efter en tids längre sjukdom.

Yssa har i flera år verkat som en entusiastisk styrelsemedlem i Limhamns miljöförening.

Hon har med glöd försökt försvara de gröna odlingslotterna söder om Hammars Park, startat och lett en tävling om bästa trädgård i Limhamn och därtill introducerat växtbytardag vid våra hoddor.

Yssa hade åsikter och idéer om det mesta i föreningen och därtill en stor beredskap att själv handgripligen hjälpa till. Vi har haft många trevliga stunder i hennes kök och där arbetat med istoppning av utskick till medlemmarna. Hon har förgyllt hoddemöten med kaffe och någon gång med smörgåstårta.

Yssa besatte dessutom professionella kunskaper om bokföring och ekonomi, som kom föreningen till mycket nytta .

Vi saknar henne alla i styrelsen och jag saknar henne som vän.

Berit Linse

Sten Runerheim

Den 4:de mars i år avled Sten Runerheim. Sten var med i Limhamns Miljöförening från starten fast han höll sig utanför styrelsen i början.

Hans hustru Resi var med i interimstyrelsen för ”Aktionsgruppen för Limhamns Miljö” 1974, det som sedan blev Limhamns Miljöförening. Sten efterträdde 1988 Gunlög Banck (då Åkesson) som ordförande. Han var sedan ordförande till 1991 då Berit Linse tog över. Det var en positiv tid för miljöföreningen då vi till exempel fick glädjebeskedet att Tegnérskolan räddats från att bli en stor parkeringsplats.

Under Stens tid som ordförande ägnades mycket tid åt att påverka kommunen för att bygga låghus på Ön. Han stred också mot Genombrottet och var med att grunda stiftelsen Gerhard Larssons minne.

Sten såg till att Limhamns miljöförening höll goda kontakter med vår motsvarighet på andra sidan sundet, Dragør Borgerforening. Varje sommar bjöd Sten in deras styrelse till ett trevligt möte i sin trädgård. Sten utsågs 1994 till miljöföreningens nionde hedersmedlem.

Vi i styrelsen saknar honom.

AB Limhamns Bleck- & Plåtslageri

Plåt- & Järnkonstruktioner
Pressning - Svarvning - Klippning
Valsning - Kantpressning

Krossverksgatan 6, 216 16 Limhamn
Tel: 040-15 01 11, fax: 040-16 43 24.

Välkommen!

Connie

OSTBODEN på Limhamn

Vi har härliga ostbrickor & korgar.
Färdiga eller efter önskemål.

Öppet: mån-fre 10-18, lör 10-13
Järnvägsgatan 45B ■ Limhamn ■ Tel 040-16 10 66

FLENHAGS

Reklam & Original

TRINDELVÄGEN 12, 216 11 LIMHAMN
TEL 0708-15 99 44, FAX 040-17 11 60
MAIL: NOBBE@RAKTAV.COM

ROSENGRENS METALLGJUTERI

Tillverkning av gjutna

Metallskyltar, Bokstäver, Design, Konst m.m.

Magasinsgatan 9, 216 13 Limhamn
Tel: 040-15 24 50, fax: 040-16 29 86

www.rosengrensmetall.se

E-mail: info@rosengrensmetall.se

*Ibland finns det
du söker närmare
än du tror.
Vi med.*

Swedbank
Limhamn

www.swedbank.se